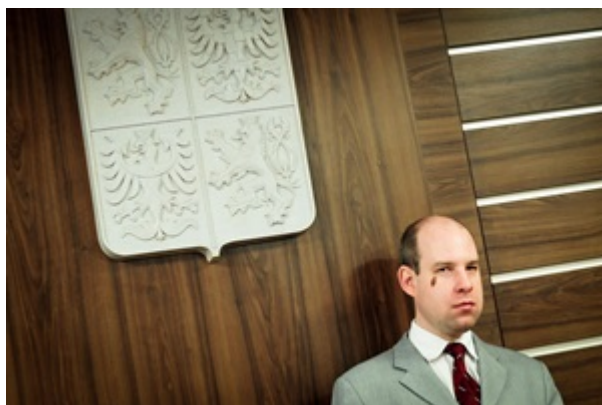

Předvolební rozhovory: KDU-ČSL

eFocus

Ondřej Závodský, tvůrce volebního programu KDU-ČSL v oblasti spravedlnosti a boje proti korupci, popisuje, jaké „radikální řezy“ strana zařadila do svého volebního programu. Kromě výrazného zpřehlednění legislativy jde o humanizaci exekucí anebo pořádek v datových schránkách. Chystá KDU-ČSL nějaké změny pro advokáty nebo notáře?

JUDr. Ondřej Závodský, Ph.D.

Jaké jsou programové priority KDU-ČSL ohledně justice, legislativy?

„Agendu máme rozdělenou na otázku spravedlnosti a justice, kde máme pět hlavních bodů. A osm bodů protikorupčních. Vzájemně to souvisí. Prvním z bodů týkajících se justice a spravedlnosti je zpřehlednění legislativy. Když se podíváme do zákona o daních z příjmu, tak i já jako právník s postgraduálem a zkušenostmi opravdu někdy nevím a manuál k daňovému přiznání mi přijde v rozporu se zákonem... Je potřeba s tím něco udělat.“

Zpřehledněním legislativy je zjednodušení předpisů?

„To je jen jedna z věcí. Další je vytvoření nezávislé instituce, jakou by mohla být i Legislativní rada vlády, která by mohla legislativní proces zastavit nebo vrátit, ovšem ne z hlediska obsahu, ale formy. Přílepky, nefungující vzájemné legislativní odkazy jak uvnitř normy nebo mezi normami navzájem musejí zmizet... Legislativní rada coby strážce legislativního procesu, by do toho mohla zasáhnout. Další věc je dostupnost legislativy. Máme programy na legislativu, databáze na internetu. Na úřady chodí doslova papírové saláty, sbírky zákonů, které končí v koutě na hromadě, ty je třeba nahradit elektronickou sbírkou zákonů, jejíž použití vložím předpisů do této sbírky bude znamenat nabytí platnosti příslušné normy. Aktuálně jsem pro stranu analyzoval zákon o regulaci prostituce. Jak sněmovní tisk, kterým se legislativní proces posouvá, tak příslušná ministerská databáze na internetu se rozcházejí v tom, zda některý starší předpis je nebo není účinný. Měla by být jedna elektronická sbírka zákonů.“

Dalo by se to subsumovat pod „kvalitu legislativy“, ale co kvantita. Jak by se případně poslanci KDU-ČSL stavěli k „legislativní smršti“?

„Nemůžeme to paušalizovat. Samozřejmě je to další z našich témat, byť jsme ho do programu nezahrnuli. Je zde neuvěřitelně „přehnojeno“ zákony.“

Zmínili jsme přehlednost legislativy. Co je dalším bodem?

„Ten nesouvisí s novým legislativním počinem, ale s novým občanským zákoníkem, který těsně po volbách nabude účinnosti. My jsme pro. I v době, kdy byl v Senátu, se o něm na stranické půdě diskutovalo, například o některých diskutabilních institutech, jako je „úrok z úroků“. Nicméně pro stabilitu této země je stěžejní, aby se investovalo do osvěty „jak na internetu, tak v jiných médiích. Abychom odvrátili legislativní chaos. Já sám jsem zastáncem nového občanského zákoníku, byť jazyk, jímž je místy psán, jsem kritizoval – je jak z doby Marie Terezie, nebo snad starší. Když čtu spisy Husa, občas mi ten jeho jazyk přijde jednodušší. Otázka je, zda v budoucnu některým ustanovením nedat srozumitelnou formu. Nyní naopak považujeme za nutné odvrátit chaos, v tuto chvíli text ponechat, jak je, a naopak se soustředit na osvětu adresátů normy.“

Takže žádné výrazné změny v NOZ neprosazujete?

„Výrazné ne.“

Další téma?

„Doručování, které souvisí s dalším tématem – exekucemi. Jestliže nebude vyřešen problém doručování v občanském procesu, popřípadě ve správním procesu, pak vůbec nemá cenu jakákoliv další reforma. Není možné, aby velká část obyvatel nepřebírala na své adrese zásilku. Není možné, aby řádově 20 procent lidí mělo adresu trvalého pobytu na úřadě, kde nikdo nepřebírá a aby se o toto „doručování“ opírala fikce doručení, a to u celkem zásadních věcí, které mohou vést až k jejich sociální likvidaci. Souborem nejrozumnějších opatření a motivací lidí bychom rádi dosáhli toho, aby se v nějaké formě dotáhnul projekt datových schránek. Aby každý občan sdělil: „Přebírám na té a té adrese.“ To znamená, že by se zavedla doručovací adresa, která by byla v Centrálním registru obyvatel. Může být samozřejmě odlišná od adresy trvalého pobytu. Anebo: „Přebírám na čísle datové schránky.“ V doručování se musí udělat výrazný průlom. Kdo nepřebírá na adrese, měl by být daňově znevýhodněn. Ti, co přebírají, pak třeba daňově motivováni.“

Co lidé, kteří tak „prchají“ před exekucemi?

„Souvisí to s celou řadou dalších věcí. Nemyslím si, že člověk v exekuci rovná se „socka“, rovná se „nepřebírá zásilky“.“

Ale právě u exekucí se setkáváme s řadou bydlišť na úřadu...

„Na druhou stranu organizace, kde jsem zaměstnaný, má přes tisíc zaměstnanců a nemalé procento z nich má exekuci. Jsou tedy zaměstnání, mají srážky ze mzdy, pochopitelně u někoho jsou na ty srážky čtyři další exekutoři v řadě. Jsou to tedy lidé, kteří vydělávají, lidé, kteří daně platí. Pro ně a pro jejich vztah k insolvenčnímu řízení tu je, proč je motivovat. Je tu prostor...“

Tím narážíme na téma exekucí.

„V krátkosti ho nazýváme „humanizace exekucí“. Napsal jsem na toto téma blog (k dispozici >>> [zde](#)), kde jsem se snažil trochu do detailu rozebírat příčiny a následky. Na stranické půdě jsme diskutovali, zda v programu vůbec zachovat soukromé exekuce. Já sám jsem zastával stanovisko „soukromé exekuce zachovat“. Nicméně je potřeba zde udělat radikálnější řez. Systém vymáhání práva je naprosto správný, exekuce je potřeba, sám jsem se několikrát ocitl v pozici věřitele. V práci máme takových pohledávek bohužel několik set. Ale jak jsem říkal, lidé nepřebírají. Souvisí to s jejich sociální likvidací. Kombinací působení nebankovní sféry s neuvěřitelnými úroky, smluvními pokutami ve spojení s exekucemi s nedoručováním a hlavně s tím, že tomu lidé nerozumí, dostáváme vražedný koktejl. Ten sociálně likviduje nemalé množství lidí.“

Co konkrétně znamená „humanizace exekucí“?

„Máme představu, že první, nebo jakýkoliv dopis, který se podaří od exekutora nebo soudu povinnému nebo potencionálně povinnému doručit, bude obsahovat leták nebo manuál odkazující na hustou síť sociálních protidluhových poraden. Ty musí stát vybudovat. Já jsem zmíněný blog uváděl na následujícím případě: Člověk bydlící v okresním městě má byt za tři čtvrtě milionu a má dluh 60 tisíc. Má již srážky ze mzdy z jiné exekuce. První, co exekutor udělá je, že mu zabaví movité věci z bytu, které se reálně prodají spíše za stokoruny než tisíce. Jemu to zásadně uškodí, nicméně z dluhu se nic neumázne. Nezbyvá než prodat nemovitost, za pár let je ten člověk zase bez vlastního bydlení. Navrhujeme alternativní řešení. Aby člověk měl možnost vyhledat sociálního pracovníka s návrhy, jak tuto situaci řešit, hledat alternativní řešení, třeba se na rok nastěhovat k příbuznému a byt pronajímat. Chceme, aby protidluhová poradna měla možnost zprostředkovat mediaci mezi povinným, který většinou nemá právní kvalifikaci, a exekutorem. Aby strohá řeč zákona, „co nejrychleji vymoci“, byla obměkčena i pro dlužníka optimálním řešením. Abychom si nevyrobili sociální případy na běžícím páse.“

Naši čtenáři jsou převážně lidé z právnických profesí. Zmínili jsme už exekutory, co ostatní profese?

„V podstatě nemáme ke dvěma zbývajícím profesím zásadnější připomínky. Samozřejmě je ve vztahu k exekucím otázka odměňování advokátů u bagatelních sporů. Ale to musí souviset s celým balíkem řešení exekucí.“

Jste spokojen s nastavením vztahů mezi právníckými profesemi?

„Obecně je model stavovského uspořádání správy správný. Právě u exekutorů budeme navrhovat zásah státu ve vztahu ke kárání. Exekutorská komora není schopná to uspokojivě řešit. V takovém případě by stát měl ingerovat. Měla by tomu předcházet diskuze: „Máme v přípravě zákon, pokud si sami neuděláte pořádek, budeme to muset řešit.“ Primární je sebečistící stavovský reflex.“

Ještě jsme nezmínili poslední z témat v programu...

„Trestní proces. Na rozdíl od ostatních kodexů, které se v posledních letech měnily a modernizovaly, je podstatně nezměněný od šedesátých let. Domnívám se, že je tu obrovská rezerva, jak pojmout celý trestní proces. Dílčími novelami se tam dostaly některé modernější možnosti výkonu spravedlnosti, zkrácené řízení a tak dále. Ale narážíme na jinou věc - čím dál víc justičních nástrojů, způsobů rozhodnutí a jednání je bez jakékoliv kontroly veřejnosti. To je zásadní téma méj dízertace, střet mezi tiskovým právem a trestním právem. Když se podíváme do minulosti, máme tu ústavní předpisy, Ústavu, Listinu základních práv a mezinárodní smlouvy o lidských právech, které všechny stanovují, že se výkon spravedlnosti děje veřejně. Nicméně před patnácti lety nabyl účinnosti předpis o trestních příkazech. Zhruba třicet procent jde úplně mimo jakoukoliv kontrolu veřejnosti. Dohoda o narovnání, podmíněné zastavení, do toho náhubkový zákon, který také limituje publikaci poznatků od soudu. Do toho zákon o mladistvých, kde už jsou úplně odfiltrovány informace z trestního řízení. Nyní přišlo ministerstvo spravedlnosti s dohodou o vině a trestu, která se úplně vymyká kontrole. Dochází k handlování, přitom si neděláme iluze o skutečném stavu korupce v justici. BIS na to upozorňuje. Končí to takovými paradoxy, že se usmrcení člověka spláchlo bez jakéhokoliv veřejného projednávání. Jsme pro modernizaci, zkrácení procesu, odpapírování, elektronizaci. Aby se spisy digitalizovaly...“

Ono by to neuškodilo ani civilnímu procesu.

„Teď jsem to chtěl říct. Já v práci podávám návrh na platební rozkaz, naskenuji k němu všechny přílohy a mám pocit, že tím to hasne. Jenže se to u soudu vytiskne a nahlíží se do spisu v papírové formě. Proč? To si protistrana nebo já nemůžeme přečíst, že „usnesení soudu je opatřeno elektronickým podpisem“. Tím pádem nechápu, proč nemůže probíhat dálkové nahlížení do spisu a advokát z Plzně musí jet do Brna, aby zjistil, že ve spise nic nového není. Náklady se samozřejmě prodražují. Jsme tedy pro zkrácení lhůt, elektronizaci. Ale nejsme pro instituty, které potlačují jednu ze základních záruk právního státu - veřejnou kontrolu.“

Které z těch pěti zmíněných bodů považujete za nejzásadnější? Osobně...

„Hlavním stranickým problémem je humanizace exekucí. Mně osobně je nejbližší téma utajování justičního chodu, byť si myslím, že to je téma, které je prakticky nediskutované.“

Považujete českou justici za nezávislou? Anebo je třeba se podívat pod pokličku vztahů v ní?

„Českou justici považuji za nezávislou. Nezávislost je ale třeba podpořit, je třeba podporovat emancipaci státního zastupitelství, „stavovský systém“ správy Soudcovské Unie a soudců obecně, je třeba zcela zásadně a tvrdě trestat jakékoliv korupční excesy, které vrhají stín na slušné soudce a státní zástupce.“

Bez ohledu na to, jak je to pravděpodobné - pokud byste usedl v křesle ministra spravedlnosti, jakou věc byste udělal jako první?

„(dlouze přemýšlí) Není to v tuto chvíli příliš pravděpodobné, proto jsem se tím nezabýval. Jako první bych ve svém okolí zrušil papíry. Na svém pracovišti vedoucího právního oddělení v resortu ministerstva vnitra jako zrakově postižený nemůžu používat jakékoliv papíry. Byla to celkem vhodná inspirace pro kolegy v práci, že vše děláme výhradně elektronickou formou. Má to elektronickou stopu, je tu dohledatelnost. A má to i svůj ekonomický rozměr.“

Další programové priority >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)
- [Koupě nemovitosti v Rakousku: vedlejší náklady v praxi](#)
- [Žaloba v civilním právu procesním](#)
- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)
- [KJT: přijedte do Varů diskutovat o problematice reparace škody a újmy](#)